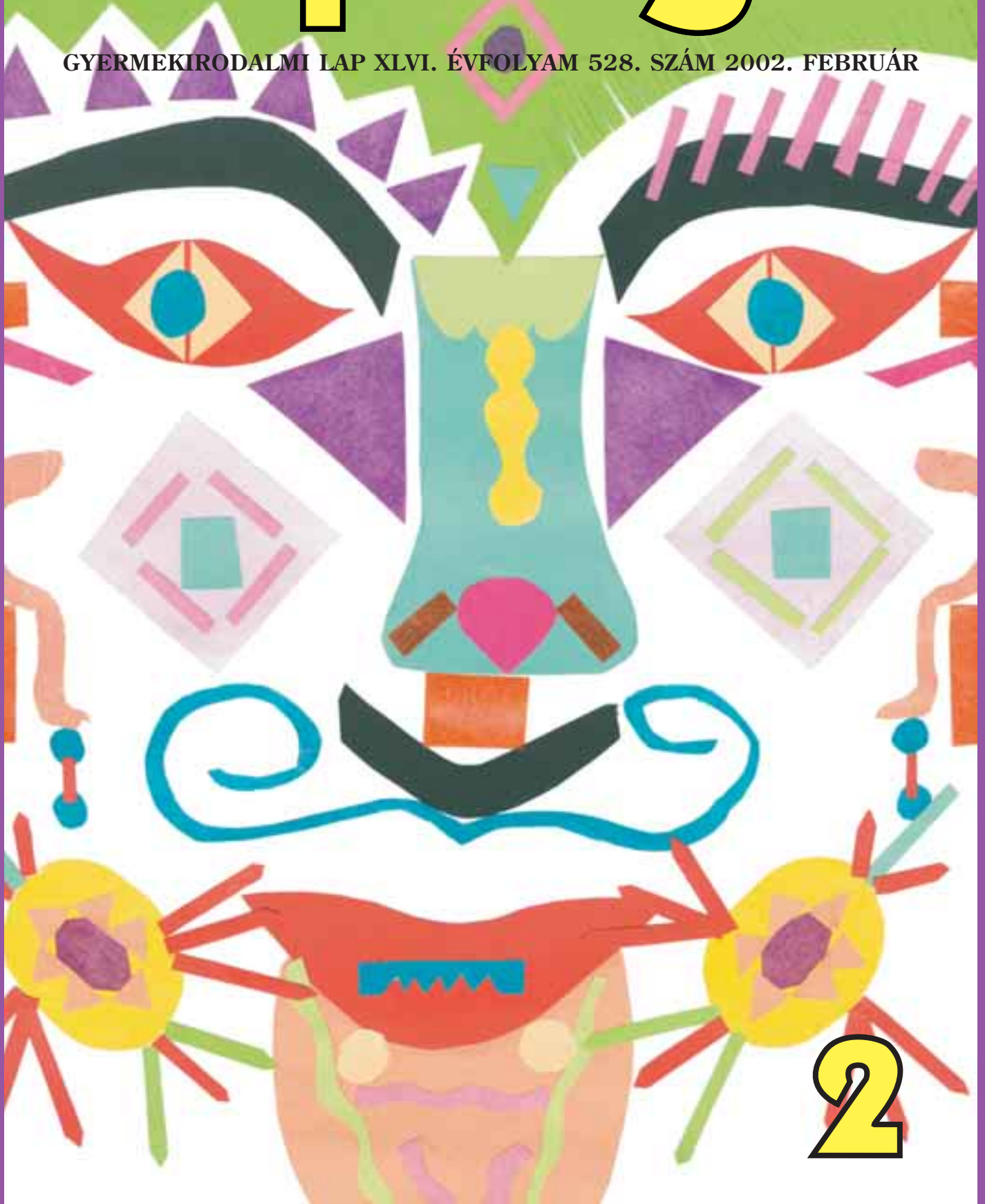
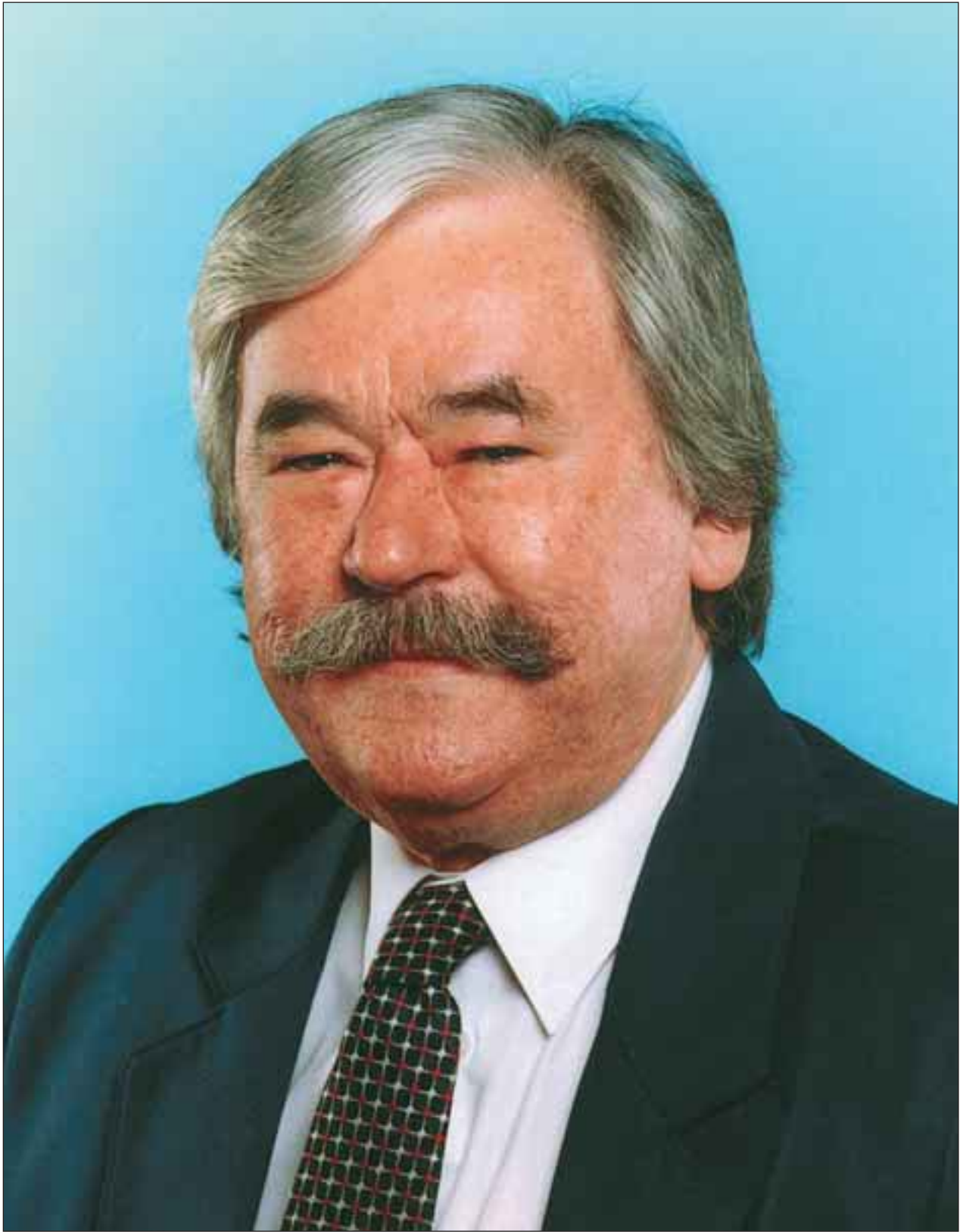

Napsugár

GYERMEKIRODALMI LAP XLVI. ÉVFOLYAM 528. SZÁM 2002. FEBRUÁR

2

CSUKÁS ISTVÁN

Huncutul mosolyog rád legvidámabb meséid szerzője, CSUKÁS ISTVÁN. Biztosan azon töri a fejét, hogy Süsü, Pom-Pom, a Nagy Ho-ho-horgász, a Téli Tücsök története után mivel nevetessen meg téged.

SÜSÜ ÉS A ZSOLDOSOK

A patak partján állt egy lábbal hajtható köszörű. Két zsoldos fente rajta a kardját. Félelmetesen marcona volt mind a kettő, meg torzonborz! Csillogott-villogott rajtuk a páncél. Csörgött-zörgött a fejükön a sisak.

A köszörű visított, a két marcona énekelt:

Sziklakóból az ágyunk,
puha ágyra nem vágyunk!
Senki fiát nem szánjuk,
ha meglátjuk, levágjuk!

Mikor véget ért a dal, abbahagyták a köszörülést, megnézték a kard élet. Hát olyan éles volt, mint a borotva! Az egyik marcona zsoldos jobbra-balra suhintott, s egyből levágott egy ágat a bokorról, egy szárnaköröz fejét, meg egy sás buzogányát!

Süsü lábujjhegyen lépkedett, átgázolt a bokrokon, szemét egy röpködő lepken tartotta. A lepke libegett-lebegett, majd rászállt a második marcona zsoldos sisakjára.

A zsoldosok brummogva énekeltek, a kard meg visított a köszörűn, volt nagy zenebona!

Süsü közelebb lopakodott:

– SSS! PSSSZ! SSS!

Vagyis azt akarta mondani, hogy hagyják már abba egy percre a nagy brummogást, meg kardvisittatást, mert elriasztják a lepkét!

Az első marcona zsoldos felnézett. Rögtön a torkán akadt a szó, némán tátogott, mint hal a parton, majd csuklott egyet, s így kiáltott:

– Jaj! Egy sárkány! Jaj!

A második marcona zsoldos csodálkozva nézett rá, hogy mit tikácsol, csuklik meg kiabál?

– Ott! Ott! – mutogatott az első. – Egy sárkány!

A második marcona zsoldos leintette:

– Ugyan már, te anyámasszony katonája! Rémeket látsz! Hajtsd a köszörűt!

Süsü lassan nyúlt a lepkéért. Két ujjal megfogta a sisakot, leemelte a lepkével együtt, s gyönyörködve nézte.

Na, a második zsoldos katona végre megfordult, mivel fázott a feje. Tátogott, nem bírt elfutni, csak állt, mint akit megbéklyózott a rémület. A fogai vacogtak, amint kinyögte:

– Irgalmazz nyomorult életemnek!

A lepke elrepült. Süsü dühösen összevissza

gyúrta a sisakot, s a lepke után csörtetett.

A marcona zsoldos, mikor látta, hogy Süsü összevissza gyúri a sisakot, mintha csak papír lenne, elájult. Az összeagyúrt sisak pont az arcára esett, úgyhogy mikor kinyitotta a szemét, nem látott semmit.

– Végem van! – motyogta. – Már biztos meghaltam, azért van ilyen sötét!

Az első marcona zsoldos Süsü után nézett, majd a földön fekvő másik marconára.

– Na, ez szörnyethalt a rémülettől! – gondolta.

A földön fekvő is ugyanezt mondta vacogva:

– Meghaltam! Meghaltam!

Az első marcona zsoldos szomorúan indult útnak. Kisvártatva megállt, és erősen törte a fejét.

– Hát persze! – csapott a homlokára. – Aki meghalt, nem mondja, hogy meghaltam.

Visszarohant a földön fekvőhöz, levette az arcáról a sisakot.

– Nyisd ki a szemed! – szólt rá.

A földön fekvő marcona óvatosan először csak az egyik szemét nyitotta ki, utána a másikat is. Majd hirtelen felpattant s futott, mint a nyúl.

– Ha nem haltam meg, akkor fussunk!

A másik marcona zsoldost se kellett biztatni, futott utána, mint egy másik nyúl.

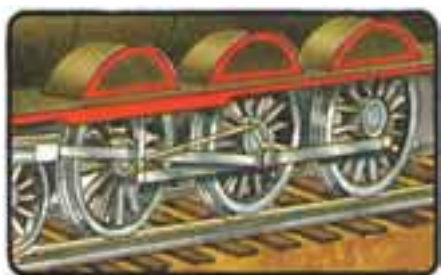
„Száz vasutat, ezeret”

Petőfi

Szereted az állomások zajos, kavargó világát?
Jó utat; s ne feledd, hogy a perszonál,
akcselerát, rapid magyarul:
személy, gyors, sebes vonat.

Tündéri-sebvel, boszorka-lobbal
ház, híd, sövény fut, jegenye-sorfal.
Újra meg újra, mint a szemvillanás,
fütyül tova sok színes állomás.

(Robert Louis Stevenson)

A sín egyenes, nem kell levegővel,
gumiabronccsal tompítani a zötyögést. A
talpfák rögzítik a sínpárt, a kerék pereme
megakadályozza a kisiklást.

Még nem vasút! Az el-
ső vágány 400 éve ké-
szült – fából. A kocsi-
kat állatok húzták

vagy... Nézd meg jól a képeket. Ha
rájössz, mitől haladnak ezek a „síni-
szekerek”, Autó Magazint küldünk.

A gőzmozdony kazánjába a fűtők
kemény munkával lapátolták be
a szenet. A dízel- vagy villany-
mozdony vezetője csupán a
vezérlőpult műszereit irányítja.

A gőzmozdony egy nagy kuktafazék: szén-
nel, fával hevítik a vizet, a keletkezett gőz ereje meglöki a du-
gattyút, ez mozdítja a hajtórudat, a hajtórúd a kere-
keket: si-ka-ta-ka.

A LEGGYORSABB VONATOK

Gőzmozdony-rekord
1938-ban: 203 km/óra.

A leggyorsabb dízelvonat
az angol Inter-City 125.
200km/óra

A japán villamos-
hajtású Hikari-expressz:
210km/óra

TGV, Franciaország
260km/óra

A legnagyobb és legnehezebb gőzmozdony, az amerikai Big Boy hiába volt erős, kivonták a forgalomból, mert behemót teste nem bírta a kanyarokat.

HÁRS LÁSZLÓ

A MAKRANCOS VASÚTI KOCSI

Zöld erdők, zöld mezők, kék tavak mellett robogott a gyorsvonat. Elöl fújtatott a kormos, olajos, füstöt okádó mozdony, s nyomában a vasúti kocsik, mint kiscsibék a kotlós után.

– Ssssürgős, sssürgöss, ssürgöss – susogták a réten a fűszálak, s integettek.

– Trak-kat-kat, trak-kat-kat, száguldok, elhagylak! – kattogott vissza nekik a mozdony meg a sok vasúti kocsi szépen, egy ütemre.

Hanem a legeslegutolsó vasúti kocsi elégedetlenül dörmögött:

– Nem jár-ja, nem tú-röm...

Egy-két hete, hogy megszületett, azaz-hogy kikerült a gyárból. Fénylett, csillogott, újdona-túj kék bársonnyal voltak bevonva ülései. Az előtte zörgő idősebb társa rádörrent:

– Tacs-kó! Tacs-kó! Elhallgass!

– Nem hallgatok! – felelt az első osztályú, párnás vasúti kocsi. – Nézzétek, milyen csúf, kormos, füstös jószág vezet minket! Szebb vagyok, mégis utolsóként kullogok. Ez nem járja, ez igazságtalanság!

– Tacs-kó, tacs-kó – intette öregebb társa –, te még nem érted ezt. Jobb lesz, ha csöndben maradsz, és végzed a munkádat.

– Engem illet az első hely – makrancoskodott az újdona-túj vasúti kocsi. – Álljatok meg! Én vagyok a legragyogóbb, a legújabb.

S mivelhogy társai nem ügyeltek a szavára, mind a nyolc kerekét nekifeszítette nagy mérgesen a sínnek. Éktelen zörgés, ropogás, csikorgás, sivitás támadt, s a vonat nagyot zökkenve megállt.

– Végre felismerték, hogy engem illet az első hely – gondolta büszkén, amikor látta, hogy leugrik a gépész, a fűtő, a kalauzok, s valamennyien feléje sietnek.

A gépész lehajolt, a kerekek közé nézett, s kijelentette:

– Rosszak a fékek. Ki kell tolatni a kitérővágányra. Holnap majd érte küldünk.

Félre is állították, de ő még ott is dölyfösen arra gondolt, hogy elámulnak majd, ha egyszer csak megindul ő, s valamennyiüket faképnél hagyja.

Éles fütty hallatszott. A vonat sietve elindult, hogy behozza a késést:

– Trak-kat-kat, trak-kat-kat, itt hagylak.

– No most! – biztatta magát a kitérővágányon az újdona-túj vasúti kocsi: – Hórukk! Egy-kettő-hááárom! Induljunk!

Nekirugaszkodott. De hasztalan. Bárhogy erőlködött, nem mozdult helyéből.

– Nem értem – motyogta kétségbeesve. – Hisz az előbb még olyan pompásan repültem.

Ostobán meredt a távolba, a vonat után, amely már messze járt. Az elején, a vonat élén ott füstölgött, pöfögött a mozdony.

A makrancos vasúti kocsi még mindig nem érte fel ésszel, hogy bármily füstös, kormos és olajos a mozdony, nélküle a legragyogóbb, legújabb vasúti kocsi sem tud elindulni.

TARBAY EDE
A MASINA

Haj, hogy
dohog ez a
vonat: fut, fut,
zakatol a
sínen,
mind messzebb jut.

De jó lenne
tudni,
mi hajtja a
kereket,
mi viszi a
masinát
meg a kocsik
seregét?

„Irányít a
masiniszta,
fején kormos
micisapka,
szenes arccal,
szenes háttal
fűt a fűtő
nagy lapáttal,
visz a víz,
visz a tűz,
visz a szén,
visz a gőz,
forgatják a
kereket,
gyereket.”

**Luxusvagon vagy heringes-
doboz: a vasút a világ min-
den részén elterjedt.**

**Anglia és
Franciaország között a
vonatok a Csatorna-
alagúton keresztül 140
m-rel a tengerszint
alatt közlekednek.**

**A hegyekben az autók szerpentin-
kanyarognak. A vonat nem tud
kapaszkodni, élesen kanyarogni,
ezért a hegyet alagúton, a völgyet,
folyót magas hídon szeli át.**

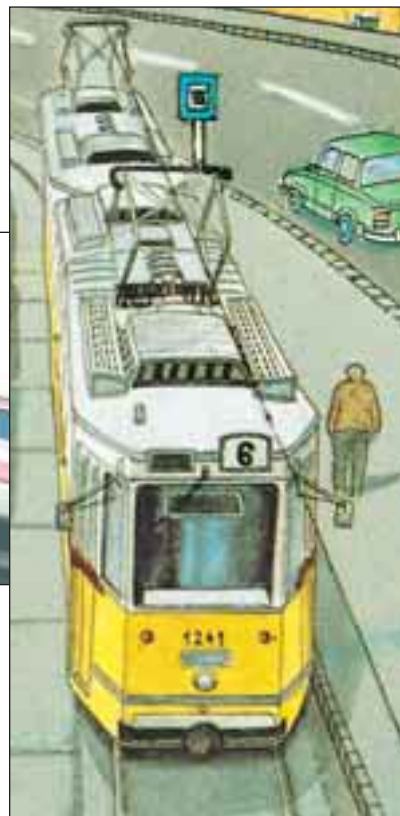
**Egyvágányú:
kapaszkodhat
fent is, lent is.**

LÁSZLÓFFY ALADÁR VASÚT

Aki gyalog jár a tájon,
bizony én azt nem sajnálom:
az az első láthatárunk,
amit csakis akkor látunk.
Aki járhat repülővel,
lépést tart már a jövővel.
Januárban, szeptemberben
autók suhannak szerte.
Az én kedvenc ünnepnapom:
utazni a gyorsvonaton.
A vasútnak nincsen párja –
ezt a mozdony kiabálja.

**A nagyvárosok régi,
zörgő-börgő-
csilingelő utcai
vonata a villamos.
Ma már ez is
halkan suhan.**

**Kukucsi megirigyelhetné, oly te-
kervényes föld alatti metró-járatok
hálózák be a nagyvárosok mélyét.
Villámgyors, csendes, kényelmes, de
hogy baj ne érjen, néhány szabályt
be kell tartanod.**

Ezekon a képeken kik hibáznak?

TARBAY EDE

BOLOND VILÁG

Bolond világ van
Angliában:
lábbal ropják a táncot,
bolond világ van
Flandriában:
szájjal eszik a lángost!

Ha én lennék az ő helyükben,
szájjal ropnám a
táncot,
ha én lennék az ő helyükben,
lábbal falnám a
lángost!

A PILLANGÓ
nagy karton-
szárnyaira
színes cso-
magolópapírból
ragassz mintát.
Gumi-pánt tartja
a hátadon. Úrha-
jóssapkára drót-
tal erősített
pingponglabdák
jelképezik a
csápot.

FARSANGI RIKOLTÁSOK

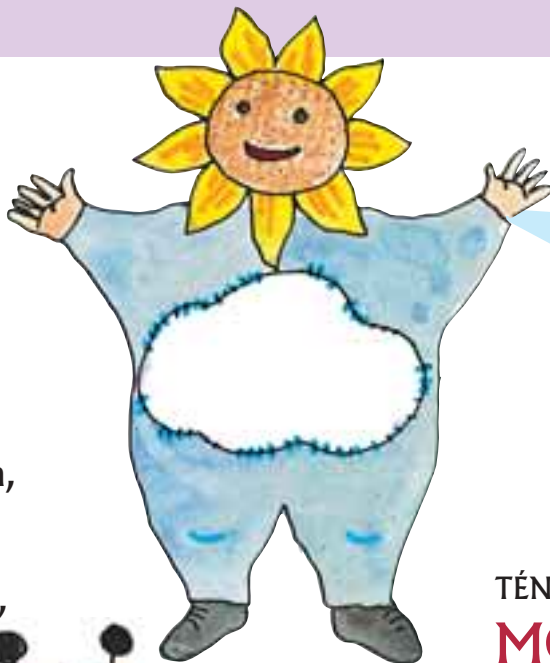
Fehér cipó, sós túró,
Éhség ellen igen jó.

Vöröshagyma, fokhagyma,
jöjjenek a lagziba!
Ha nem jönnek, maradnak,
otthon is jól lakhatnak.

Hurkát, kolbászt megegye,
Ez aztán a csemege.
Ejnye, de jó tepertő,
Áldja meg a Teremtő!

Ide nézz, török méz,
Fele cukor, fele méz!

**Gyűjtötte Jenei Noémi,
Marosvásárhely**

Az ÉGBOLT nap-
arca fonott kosárka
(ki is lehet látni
rajta), sugarai
papírból vagy
kukoricacsuhéból
készültek; felhő-
teste újságpapír-
galacsinokkal
kövérre tömött,
kinyúlt pizsama.

TÉNAGY SÁNDOR

MÓKA-VÁSÁR

Eladó! Eladó!

– kiáltja az eladó.

Van itt minden, ami kell,
ez sípol, ez kelepel,
s hogy a rím is
furcsa legyen:
amaz pedig kalapál.

Áll a vásár,
áll a bál,
aki keres,
rátalál.

Cirókából, marókából
friss szállítmány érkezett,
egyedemből, begyedemből
tessék, kérem, két szelet!
Megéri,
nem drága:
három bukfenc az ára.

Ha KARÁCSONYFA szeret-
nél lenni, végy két téglalap
alakú, zöld rongyot, egyik
felébe varrj gumit, a másik-
ba drótkarikát. A fejedre
zöld kartonból készül a kúp
alakú sisak. Díszítésül pa-
pír csillagot, gyertyát vagy
akár igazi karácsonyfagöm-
böt, angyalhajat használ-
hatsz.

JANCSIK PÁL

A BOHÓC

A bohóc, a bohóc...
Sapkája süveg, haja kóc.
Többnyire orra, füle vagy
olykor csámpás cipője nagy,
ám mindezeknél még nagyobb
– noha ezt nem is láthatod –
a rettenthetetlen szíve,
hiszen ő azért jött ide
(és nem kérdezték, tetszik-e),
hogy te a semmin is derülj,
a szálló percnak is örülj.
Csit-csat, hip-hop, sip-sup, koc-koc...
Szegény bohóc, szegény bohóc.

Két fejfűjt lufira ragassz több réteg, aracet-es vízbe áztatott újságpapírcsíkot. Ha keményre száradt, ferd feketére. Sep-rűnyél két végére erősítve kész a pillékönnyű súly. Te persze tégy úgy, mintha szörnyű nehéz lenne, hiszen újságpapír-galacsinnal izmosra tömött trikódban te leszel az ERŐ-MŰVÉSZ.

A VIRÁG papírszirmait kötött sapkára varrd. A négy nagy levélfórmát gumival rögzítsd kettőnként a karodra.

KOVÁCS ANDRÁS FERENC

TÉLUTÓ

Jöjj, tavasz, ó, gyere, jöjj el!
Fölhagy a medve a böjttel:
barlangból kifelé mászkál,
mancsa ma négyfele császkál!

Csúszik a jégen a medve,
hempereg elheveredve:
hófoltot szimatol, dörmög,
s megy köszörülni a körmöt.

Medve sem érti – mi végre
bámul a medve az égre?
Keskeny még a sugár – csalfán
nem nyalogatja a talpán!

Jó tavasz, ó, gyere tényleg!
Medve örüljön a fénynek:
már ezután sose fázzék,
fák derekán citerázzék!

MÜLLER KATI rajzai

Ha lenne mondjuk hét, nagyjából egyforma magas gyerek, akiknek egyforma a sapkája, de legalább a sapkájukra varrt bojt, no meg egy nagyobbacska gyerek, akinek úrhajós-sapkájára pingponglabda-szemét erősítünk, kész is lenne a – ha nem is SZÁZLÁBÚ – de tizenhatlábú.

Ötödik rész Szárnyashangya-találmányok

A fővárosban már újabb megbízatás várta a minisztert. Sürgi-forgi ország kellős közepén volt egy magas üveghegy. Annak a teteje tele lehetett finom morzsákkal, mert – mint mondják az öregek – a hétfejű sárkány éppen fölötte ejtette el hetedhét-szelet vajaskenyerét, amikor egy másik meséből repült hazafelé a táltos buzogányán. Panaszkodtak a tartománybeliek, hogy milyen messzire kell élelemért járniuk, mikor ott van a kifogyhatatlan éléskamra egy futamatnyira. Csakhogy hangyaemlékezet óta még senkinek sem sikerült feljutni az üveghegy tetejére. A legügyesebb és a legbátrabb hegy-mászók is csak a közepéig jutottak, s onnan mindig menthetetlenül lecsúsztak, hogy csak úgy süvítettek belé.

Szöszmögi Müsszents Sündörgő miniszter úr már jövet vakarta a feje búbját. Mihelyt

megérkezett, tüzet gyújtott, s elkezdte tanulni a kovácmesterséget. Mikor már úgy kitanulta, hogy szöktében patkolta meg a bolhát is, szeges patkót vert az egyik hegymászhangya lábára. Bizony az nem is csúszott le az üveghegyről, hanem feljutott egész a tetejéig. Igaz, hogy ott volt a legsíkosabb, s meglehet, hogy le is csúszott volna, ha földbe nem gyökerezik a lába a csodálkozástól. A sárkány hetedhét-szelet vajjas kenyere ugyanis megszáradt azóta, s ízes morzsapogácsákra töredezett. Éppen akkorák voltak a morzsapogácsák, amekkorát egy hangya elbír, s mint a manna, beterítették az egész hegytetőt.

Nosza lett munkája Szöszmögi Müsszents Sündörgőnek, mikor visszatért az üveghegy

pionírja az első morzsapogácsával. Minden hangya patkót akart. De ő bizony nem félt a dologtól, boldog volt, hogy végre hasznos mesterséget tanulhatott. Levetette a miniszteri mundért, nekigyürkőzött, s három napig éjjelnappal patkolta a hegymászókat. Akkorra már minden vasat megolvastottak az országban, nem kímélve a király pipapiszkálóját sem, akárhogy rítt utána az istenadta. Legutoljára a kalapácsot is megolvastották. Az utolsó hat pár patkót az öklével kalapálta ki Vitéz Doktor Kovács Szöszmögi Müsszents Sündörgő Miniszter. De még így is sok patkótlan hangyának kellett volna feljutni a hegyre, hogy elhordják a morzsapogácsákat. Akkor találta fel a szárnyas hangyákat. Azokat pedig úgy találta fel, hogy vette a hangyatojásokat, s berakta a madárfészekbe. Jött a tojó madár, s kiköltötte a kicsi hangyákat. Csodálkozott, hogy olyan gyá-

moltalan, apró fiókái születtek, de anyai kötelességének érezte, hogy megtanítsa őket repülni. Nem ment a legkönnyebben, de semmiféle ügyetlenség nem fogott ki a derék anya szorgalmán. Mikor már ki akartak repülni a hangyafiókák, Szöszmőgi Müsszents Sündörgő visszalopta őket, s megtanította hegyet szállni. A következő nemzedék egytől-egyig szárnyas hangya lett. Hordták is a csemegét, hogy már alig fért a magtárakban.

De a király ám nem kóstolt belőle. Minisztere porciózta ki az ő eledelét is, és olyan szűken mérte még a silányabb falatokat is, hogy pocakőfelsége igencsak szaporán kezdett soványodni. Egy reggel nagy mérgesen elkergette a már hasznavehetetlen pocakhordó apródokat. Mire kitelt a haladék esztendő, derék szál horpackirály lett belőle. Szöszmőgi Müsszents Sündörgő hófehér harisnyát és zsinóros díszdölmányt varratott neki, s duplafogatú szárnyashangya-hintón hordozta körbe az országban. A hangyakirálynak szemé-szája tátva maradt a csodálkozástól. Fáradhatatlanul működött a tejpgumis expressz légitársaság, s mindenféle délceg hangyavarak sorakoztak. Utazás közben pontosan közlekedő szárnyashangya-szerelvények sorompóinál álldogáltak, afféle repülő vonatokénál, amilyenek talán még a legújabb japán mesékben sincsenek. A csillogó üveghegyen pedig már épült az új, récetálon forgó királyi palota. Mikor valahogy levegőhöz

jutott őfelsége, csak ennyit tudott mondani:

– Bizony itt semmi sincs, ami volt, és semmi sem volt, ami van.

Másnap reggel Szöszmőgi Müsszents Sündörgő összepakolta a batyuját, s a vállára próbálta. Kicsit nehéznek érezte, ezt-azt kisedett belőle. Így hagyta ott egyebek közt a tekintélyét. Felvette a régi piros kabátját, nyakába a kockás sálát, s elindult hazafelé.

Folytatjuk

Miközben tesz-vesz, tanul, szervez, Szöszmőgi lassacskán megváltozik. Van, ami ebből szemmel is látható. Te észreveszed? Írd meg nekünk is!

UNIPAN HELGA-rajzai

név				
				
				
				
				

Mesterségünk címere

Négy művésznék négy foglalkozást jelentő családneve van. Farsangi jókedvünkben mindent összekevertünk. Ha estig kibogozod, kinek mit jelent a neve, és mivel foglalkozik valójában – elmehetsz a bálba.

Varga és Kovács sohasem találkozott személyesen, és egyikük sem volt a zenész utóbbi koncertjén. Az író nemrég fejezte be Szabó életrajzát, és terübe vette, hogy Varga életrajzát is megírja. Ugyanakkor az író nemrég pózolt a festőnek, akárcsak Molnár.

Itt születtem

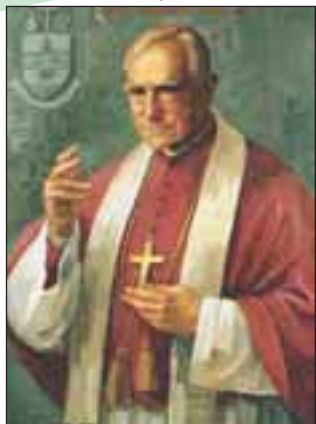
„Szülőhelyem, Szalonta
Nem szült engem szalonba”...
Milyen lehet Arany János
szülővárosában élni?

Megtudod, ha velünk tar-
tasz márciusi *Itt születtem* ki-
rándulásunkon.

Városnyi nagyközségünk, Csíkszentdomokos nevét a szentté avatott Domokos hitvallóról kapta. A felcsíki medencében terül el. A Nagyhatyomás, Egyeskö, Tarkő, Öcsém, Pásztorbükk, Oltreze, Feketerez, Naskalat hegyvonulatai veszik körül. A közelben ered, és szülőfalunkat átszeli az Olt.

Községünknek 6300 lakosa van. Földműveléssel, állattenyésztéssel, kőműves- és asztalosmunkával, sokan a helyi fűrészüzemnél és kőbányánál, Balánbányán vagy Csíkszeredában keresik meg a mindennapit.

1597-ben már tanítója volt falunknak. Az oktatásra vonatkozó első írásos adatok az 1751-es évből származnak. A templom melletti iskola a legrégebb, 1856-ban épült. Öt iskolaépületben és nyolc óvodában összesen 955 magyar ajkú gyermek tanul.

Csíkszentdomokos legnagyobb szülötte Márton Áron. 1939-ben szentelték püspökké Kolozsváron.

A falu temploma műemlék, építése 1802-ben fejeződött be a régi templom helyén. Külső falain látható Márton Áron püspök kovácsoltvas sziluett-képe, amelyet a csíkkozmási Máthé Jenő kovácsmester készített.

Jelmondata – Non recuso laborem (Nem utasítom el a munkát) – szellemében haláláig fáradhatatlanul dolgozott. Erős kezű, igaz és bölcs pásztora volt népének. Tiltakozott a fasizmus és a kommunizmus jogtalanságai ellen. A haláltábor, a börtön, a szobafogság sem hajlította meg. Erőt adó példaképe mindenkinek, aki meg akarja tartani hitét, magyarságát.

Csíkszentdomokos címerének jelképei: a piros-fehér-zöld a magyar nemzethez való tartozást, a Nap és a Hold az ősi székely hitvilághoz híven Isten és a megújuló élet szeretetét, a hármas hegycsúcs hegyeinket, az Ég és Föld találkozásának pontját, a kereszt katolikus hitünket jelképezi.

A nők viselete piros-fekete szöttes szoknya, mellény és kötény, gyolcs ing, keményszárú csizma.

A férfiak viselete fehér posztóharisnya piros vitézkötéses zsinórral, fekete posztómellény, gyolcs ing, keményszárú csizma.

*Nagyhagymásnak árnyékában
Csendes, békés falu fekszik.
Lakóinak a szívében rossz
És jó emlék is nyugszik.*

*Évekig élt kínok között,
Sokan haltak vértanúként,
Itt fogant meg, itt nevelték
Napját, Holdját és Fenyőjét:
Nagy pásztorát a székelynek.*

Írták és rajzolták az 1. számú Iskola és a 4. számú Óvoda tanulói nevelőik segítségével.

Községünk határában, a Pásztorbükkerdejében gyilkolták meg 1599-ben Báthory András kardinális fejedelmet. E kereszt helyén álló emlékműhöz évente bűnbánó zarándoklatot rendezünk. Az 1848-as forradalomnak is adtunk vitéz honvédeket.

1944 októberében a falu 11 ártatlan lakosa esett áldozatul a nemzeti gyűlölködésnek.

Környékünk legismertebb védett növényei a henye boroszlán, amely a Garados nevű dombon virágzik, és a havasi gyopár, amely az Egyeskő szikláján honos.

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

Szólj, szám!

Nagy Irma tanító néni kérdezi:

1. Melyik az a közös betű, amellyel mind az öt szó "jól jár"?

ér, apa, ajak, öröm, alap

2. Farsangi párok: keresd meg, ki kivel alkot értelmes szót:

egyenes	Elek
major	Eszter
szeress	Ági
szem	Anna

3. 4x1 magánhangzó, és máris szól a BLLJK.

4. Nem baj, ha kifelejtesz egy betűt, a maradéknak is lesz értelme: **mangó, kötvény, göndör, lárva**

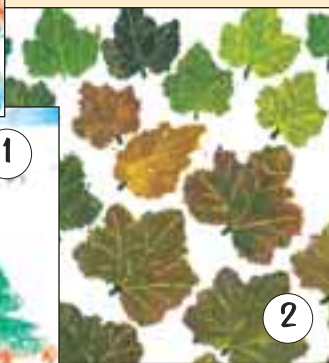
Novemberi megfejtések: 1. szélkakas, kézfogás, hadvezér, színdarab, gyógynövény, köbméter, vérszegény, nyílzápor; 2. szemüveg, sze-mét, mond-ta, szeny-nyes, han-gos, vas-sal, kenyér, meg-ál-ló, báb-mű-vész, l-boly-ka, föld-út, fröcs-csen; 3. Háztűznéző – a mai egyszerűbb leánykérés régen bonyolultabb szertartás volt: a leány és a legény családja kölcsönösen meglátogatta egymást felmérni a vagyont, a családot, a ház rendjét, tüzét. Kiteszik a szűrét – ma kitessékelik, hajdan a nemkívánt kérő vagy vendég szűrét kiakasztották a tornácra. 4. öccse, segítség, reccsen, barátság, készítsen, meccsen, mentés, tanít-sa, kenőccsel. **Decemberi megfejtések:** 1. rózsza, liliom, orgona, szegfű, árvácska, margaréta; a kakuktkojás: irodalom; 2. Harry Potter érdekes vonaton érkezett, titkoson. A csomagjait is titkosan hozta el. Öten nyertek. Tízből ötön álarc volt. A hidegtől piroosan toppant be. Ne menj át a piroson. Gyimes magasan fekszik. Tetőn állunk, magason. **Győzteseink: Nagy Botond és Zoltán, Csíkszentimre, a nagybányai 1. sz. Iskola III. B osztálya, a kolozsvári Zeneiskola III. B osztálya.**

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

Februári feladatunk első része igazán maszatolós: fess be egy fehér lapot különböző színű zsírké-tával vagy jó vastag temperával. Most maszatos felével helyezd egy új, tiszta lapra, és rajzolj rá kedved szerint. Legjobb, ha golyóstollat használsz. Erősen nyomd meg, hogy jól látható legyen a nyoma. Neked is meglepetés lesz, amikor megfordítod. Hát még nekem, amikor kibontom a küldeményedet!

Maszat Művész

Novemberi nyertések: Borbély Emőke, Kibéd (1); a sepsiszentgyörgyi 6-os Iskola II. B osztálya – Venczel Orsolya munkája (2) és Albert Johanna, Kolozsvár (3).

Könyvmoly

Ez a faj kiveszőfélben van. Nemcsak a lepkék, hanem az emberek között is. Pedig a könyv sokkal egészségesebb táplálék, mint például a tévé. Légy hát könyvmoly! Hisz alig van nagyobb gyönyörűség, mint átrágni magad egy-egy jó könyvön.

Ha befejezted, írd be a Napsugártól kapott könyvjelző-naptáradba, és küldj belőle nekünk kóstolót: mutasd be néhány mondatban, esetleg rajzban is, hadd kapjon kedvet az olvasáshoz 20.000 gyerek. Írd meg, ki írta, mi a címe, hányban és milyen kiadónál jelent meg kedvenc könyved.

A legügyesebb és -szorgosabb könyvajánlóknak júniusban kiosztjuk a **Könyvmoly díjat**: néhány értékes olvasnivalót.

A Beregszászi Csernobil Gyermekszövetség **nemzetközi rajz és fogalmazás pályázatot** hirdet.

Témája:

“Környezetünk gyermekszemmel”.

A rajzok A2, A3 vagy A4 formátumú lapra készüljenek.

A legtöbb 3 oldalas fogalmazás témái:

1. Az élet élt, él és élni akar...

(Csernobil tegnap, ma és holnap)

2. “Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.” (Tamási Áron)

A pályázaton részt vevők felső korhatára 14 év.

A pályamunkát – rajta a pályázó neve, címe, életkora és telefonszáma – a következő címre kérjük elküldeni:

Ukrajna 90200 Beregszász, Kocjubinszkij út 14.

“Csernobil Gyermekszövetség”

Beküldési határidő: 2002. március 1.

A legjobb munkák beküldői 3 napot töltenek Kárpátalján, oklevélben és ajándékokban részesülnek.

BITAY ÉVA

FARSANG

– Farsang van! – siklott ki a könyv lapjai közül a karcsú nyest.

– Az mi? – érdeklődött a tavaly született menyét, aki még egy farsangot sem ért meg.

– Farsang idején – mondta a nyest – az emberek álarcban, maskarában mókáznak, ijesztgetik egymást.

– Én is álcázom magam – mozdult meg az egyik faág (tulajdonképpen botsáska) –, de én nemcsak farsangkor, egész életemben viselem álruhámat.

– Nézzétek meg az én fogókarjaimat – így a kelet-afrikai ördögsáska –, mint valami pompás virágok. De jaj annak a lepkének, amelyik rászáll erre a „virágra”.

– Én sárga-fekete csíkos darázsruhát viselek – zümmögött a zengőlégy –, hogy jól ráijesszek az emberekre!

– Ijesztgetni én is tudok. Nézzétek: mintha koponyát rajzoltak volna a toromra – tárta szét büszkén szárnyát a halálfejes lepke.

– Elég volt a hencegésből – szólalt meg a halálfejes majmocska –, sem a te maszokod, sem az enyém nem tökéletes. Nézd meg a fülem! Ugyan ki látott már nagyfülű koponyát?

– Én senkit sem akarok ijesztgetni. Inkább mókás álarcot választottam – mutogatta

Darázsslepke

gyezte meg az álarcos majom, amelyiknek szeme körül csupasz fehér a bőre, mint egy szemüveg.

– Csrrr – vetett véget a „farsangnak” az ébresztőóra.

– Hát én milyen maskarát öltsek az álarcos bábra? – törölte ki szeméből az álmod Jancsi.

Fehérfejű sátánmajom

KISKÓPÉ

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

A felsoroltakon kívül milyen álarcos állatokat ismertek?

Decemberi megfejtés: a gorilla a legnagyobb majom; a csimpánz hasonlít legjobban az emberhez.

Nyertesek: Benedek Enikő, Kápolnásfalu; **Márton András,** Székelyudvarhely és **Vadas Jenő, Szilágypanit.**

Gratulálunk!

A virágüzletek méregdrága ritkasága, az orchidea vadon is virít, mégpedig népes családot alkot. Ide tartozik a széleslevelű ujjaskosbor is.

ORCHIDEA-FÉLÉK

Az orchideák közös jellemzője a sokféle színű és alakú mézajak, amely rovarcsapdaként szolgál. E gyönyörű virágok nem húsevők, csak azért ejtik foglyul a legyecskét, hogy amíg ki-evickél, beporozza bibéjükét.

A **boldogasszony papucs**a fokozottan védett, Európában a legnagyobb virágú orchidea-faj.

TALÁLD KI!

1 Szilágyi Panna, Vargyas: három mester-ség.

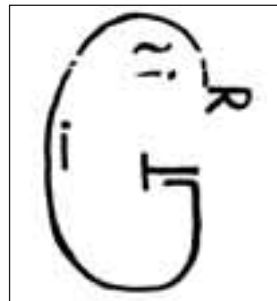
2 Borbáth Erzsébet, Vargyas: sok gyerek várja esténként. 1. Születési csemege 2. Egyik égtáj 3. ruhát simít 4. Nem nappal 5. Az elefánt őse 6. Gabonát betakarító 7. Házias állat 8. Tavasz virág

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8			LY	

3 Blénesi Beáta, Gyergyószentmiklós: februári esemény. 1. Szobánkat háttárolja 2. Menyasszony 3. Ollós állat 4. Nyakunk körül viseljük 5. Becézett Anikó 6. Mocsári növény 7. Kezdődik a galiba!

1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

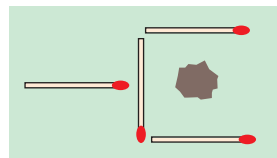
4 Kulik Árpád, Nagybánya: egy vadállat nevét rejt a betűfej.

5 Péter Ágota Emese, Siménfalva: kutyám neve. Minden szóból a megfelelő számú betűt olvasd.

6 György Zsuzsa, Csíkmindszent: helyezz át két gyufaszálat úgy, hogy a szemét kimaradjon a lapátból.

7 Máté Izolda Orsolya, Magyardécse: édesapám keresztnéve. 1. Erdei állat 2. Zenei hang 3. Tiszteletteljes megszólítás 4. Angol tagadás

1		
2		
3		
4		

8 Deritei Endre, Türe: a következő találos kérdés megfejtése: *Testvére a harmatnak, hideg idő társa, az ember őt csakis télidőben látja.*

1. Locsol 2. Fában lakó rovar 3. Gyom 4. Ujjunk végén nő 5. Irka... 6. Zokog 7. Ragadozó hal

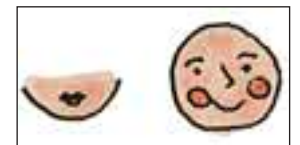
1				
	2			
	3			
4				
5				
	6			
	7			

9 Székely Elemér, Aranyosgýeres: testvéreim neve alakul ki a rejtvény első és utolsó oszlopában.

1. Mohón eszik 2. Látószerve 3. Nem ilyen 4. Patás háziállatok 5. ... baba, ...

1				
2				
3				
4				
5				

10 Cozac Renáta, Nagyvárád: farsanghoz szükséges.

*
– Hogy állsz az iskolában?
– Jól. Minden nap más sarokban.

Csernázki Attila és Erzsike, Aranyosegerbegy

*
– Miről lehet felismerni a repülő nyulat?
– Sas van a hátán.

Szász Andrea, Marosvásárhely

*
– Peti, mit gondolsz, mi van messzebb, Kína vagy a Hold?
– Kína, mert a Holdat látjuk, de Kínát nem.

*
– Ez a majom úgy néz ki, mint a szomszéd bácsi – mondja egy gyerek az állatkertben.
– Nem illik ilyet mondani – szól rá az apja.
– Ugyan, hisz a majom úgysem érti.

Nagy Erika, Nyárádszereda

*
– Tanár úr, szerintem nem egyest érdemeltem erre a dolgozatra.

– Én is azt hiszem, fiacskám, de kisebb jegy nincs.

Papp Andrea, Nagyvárád

*
A fakír és a fia sétál az utcán. Egyszer csak a gyerek belelép egy szegbe. Az apja jól felpozizza:

– Szégyelld magad, mindig csak a szórakozáson jár az eszed.

Török Czirmai Zoltán, Kolozsvár

*
A fakír és a fia sétál az utcán. Egyszer csak a gyerek belelép egy szegbe. Az apja jól felpozizza:

REJTVÉNY- PÁLYÁZAT

Egy találós kérdést tanultam a kibédi gyerekektől. Ha kitaláltátok a megfejtését, küldjétek el nekem lehetőleg március 15-éig. Hogy érdekesebb legyen a feladat, a találós kérdést a rejtvényből tudod meg, de az első két sorát azért elárulom:

Ketten megyünk,
messze megyünk,...

a Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

1. A megfejtés első része

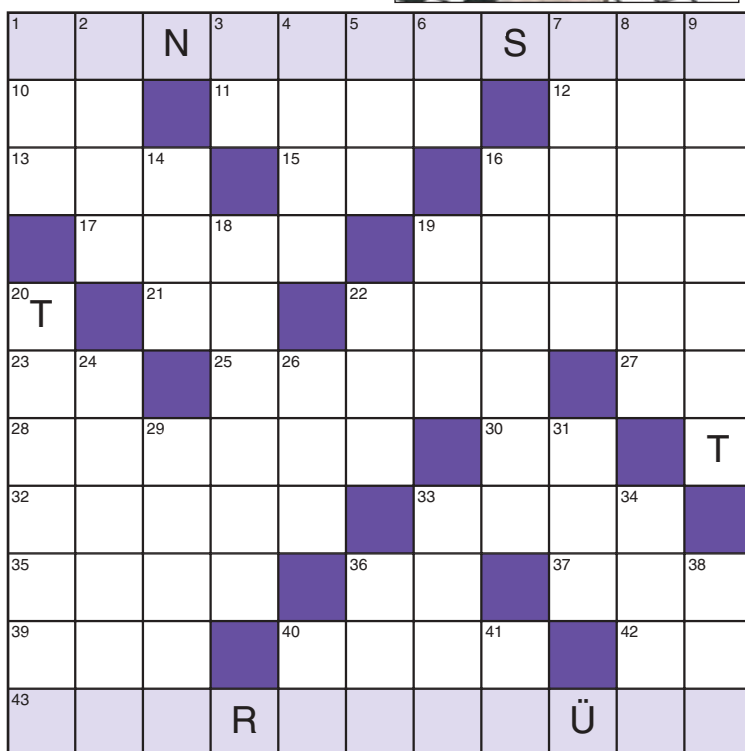
10. Keresztül
11. Hiszékeny, tudatlan
12. Fának van
13. Tartó
15. Római 2000
16. Mélyedés; földbe ásott állatlakás
17. Fák törzsének északi oldalára nő
19. Tízórai közepe!
21. Sáros Antal névjegye
22. I betű nélküli
23. EEE!
25. Újdonságom
27. Fél satu!
28. A házból ideszállító
30. Tova
32. Ilyen gomba például a csiperke
33. Fertőtlenítésre

használt vegyszer

35. Ragadni kezd!
36. A közepén emell!
37. Kerek szám
39. Szám
40. Köteg
42. Faló magánhangzói

43. A megfejtés második része FÜGGŐLEGES

1. Testrész
2. Apró részecske
3. N!
4. Tata párja
5. Apaállat
6. Igor Vilma névjegye
7. Valamit kivon a forgalomból (ZÁROL)
8. Apró, szürke rágcsálós
9. Csomó a szervezetben
14. Hím juh
16. Működik
18. Hangos kacagás
19. Hitel közepe!

VAJNÁR ILONA rejtvénye

20. Csavarog

31. ...-fut

38. Zokogni kezd!

22. Könyv szerzője

33. Fekete István golyója

40. Nem ki

24. Kifelejt

34. Reped a jég a folyón

41. Antal Lajos névjegye

26. Végül sízó!

36. Magyar Állami vasút

29. Szúrós végződése

A DECEMBERI REJTVÉNYPÁLYÁZAT megfejtése: *Megszületik Jézus; szeretet; béke.*

Könyvjutalmat nyertek: Szűcs

Norbert, Arad;

Tódor Beáta, Csíkszereda; Páll

Richárd és Zsanett, Gyergyó-

csomafalva; Szócs József, Jegenye

és András Attila, Nyikómalom-

falva.

Gratulálunk!

11 Dobos Ágnes, Székelykeresztúr: édesanyám neve alakul ki a szavak kezdőbetűiből.

12 Melyik két szólást illusztrálta Butoi Katalin, csíkszentimoni olvasónk?

NYERTESEK

“Úgy tudott mesélni, hogy a virággal az illatot, a tűzzel a meleget is ki tudta mondani.”

Ugyan kire illenének manapság Tamási szavai? Ha benevezel a Napsugár és az Anyanyelvápolók Szövetségének **mesemondó versenyére**, rád is illenek majd.

Megyénként két versenyzőt várunk az országos döntőre.

Érdeklődni és jelentkezni **március 1-éig** lehet a Napsugár szerkesztőségében.

LEVELEZŐ

Örömmel bontottuk fel régi és új barátaink levelét. Íme a hosszú sor: a nagyváradai G. Coşbuc Iskola IV. D; a kovásznai Orbán Balázs Iskola III. B és C; a tordai Ioan Opreş Iskola III. D; a csíkszentdomokosi 2-es Iskola III.; a székelyudvarhelyi Palló Imre Iskola III. B; a gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Iskola IV. C; a csíkszeredai Petőfi Sándor Iskola II. D; az aradi Aurel Vlaicu iskola IV. M osztálya; a gyimesfelsőlöki II. és IV.; a bala-vásári III.; a torjai III.; a marosszentgyörgyi III. C; a csatószegei III.; a vargyasi III.; a szentmihályi III. C; a felsőboldogfalvi II.; a csíkmenasági III. és IV.; a nyárádszeredai IV. C; az élesdi II. E és III. D; a berecki III. A osztály; a zabolai és a kárásztelki iskolások.

VERS, MESE

Fórizs Regina és **Brigitta**, Szilágynagyfalu; **Páka Hunor, Gáll**

Antónia, Pantilimon Rajmond András, Csete Noémi, Máthé Eszter-Etelka, Gyergyószentmiklós; **Kurkó Zsuzsa, Albert Emőke, Bács Adél**, Csíkszentdomokos; **Antal Klára, Beke Botond**, Székelyudvarhely; **Zsigmond Éva Mónika**, Brassó; **Német Huba, Sebesi Szilárd, Hajdú Sándor Csaba**, Marosvásárhely; **Báthori Zsombor, Kárándi Beatrix, Kovács-Istók Ervin, Ecsedi Krisztina, Szekeres Erika**, Nagyvárad; **Kónya Csilla**, Kovászna; **Mihálka Brigitta, Kocsis Csilla**, Szatmárnémeti; **Borsos Előd**, Gyergyóalfalu; **Raffai Edit**, Csíkszereda; **Hógye Rebeka**, Völcsök; **Mátyás Nimród**, Marosárpaták; **Szabó Barna**, Nyárádkarácsonfalva; **Láng Melinda, Rencsik Edina**, Mezőpetri; **Karsay Eszter**, Nagybánya; **Ambrus Tímea**, Kászonújfalva; **Szente Zsolt**, Ko-

*Itt a tél!
Szánkó kész,
A domboldal srég,
Menjünk, hé!
Rozsdás bicaj eltevődik,
Szánkó és sí készülődik.
Itt a tél!
Itt a tél!
A szánkó megy,
A gyermek fél.*

*Lőrincz Konrád,
Gyergyószentmiklós*

rond; **Ladó Brigitta**, Szentegyháza; **Mátyási Bernadette**, Zetelaka; **Székely Elemér**, Aranyosgyéres; **Kozma Éva Eliza**, Szászrégen; **Fanea József**, Sárköz; **Boros Csilla, Kincses Erika, Tolnai Abigél**, Mocsolya; **Csernázki Erzsike és Attila**, Érszöllős.

Sára Emese, Barabás Csaba, Bicsak Mátyás, Szakács Paula, Gyergyószentmiklós; **Pisak-Lukáts Borbála, Szász Andrea, Szász Andrea, Hampel Előd**, Marosvásárhely;

Dimény Ágota, Oltszem

Abrán Zsolt, Zetelaka; **Csabai Kinga**, Kézdivásárhely; **György Réka**, Gyergyóremete; **Erdei László, Bíró Karola**, Érszöllős; **Bunău Irén**, Szalonta; **Bódi Melinda**, Ürmös; **Varga Lo-**

ránd és Kinga, Zsibó; **Tófalvi Júlia**, Korond; **Sebestyén Kincső, Váncsa Norbert**, Sepsiszentgyörgy; **Bálint Annamária, Imre Judit, Nagy Erika Andrea**, Völcsök; **Bartha Kinga**, Harasztos; **Szász Szabina, Varga András Attila**, Kézdiszentlélek; **Moldvai Anikó és Artúr**, Aranyosegerbegy; **Hegyes Szidónia**, Kiskend; **Dézsai Loránd**, Csávás; **Rajka Andrea, Kovács Krausz Zoltán, András Orsolya**, Kolozsvár; **Szász Tihamér**, Brassó; **Soós Izabella**, Barcazújfalva; **Ferenczi Boróka, Báncs Kinga**, Székelyudvarhely; **Vári Tímea**, Rugonfalva; **Sándor Katalin**, Vámfalu; **Nagy Orsolya Borbála**, Udvarfalva; **Márk Szabolcs**, Gyergyóalfalu; **Orbán Attila**, Kelementelke; **Török Emese**, Zágon.

**E lapszám megjelenését a
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
támogatta.**

FEBRUÁR

Ragaszd a többi mellé az ötödik bélyeget, és keresd meg, szerepel-e a neved az “autós” győztesek között. Októberi autós válaszaival Autó Magazint nyert: **Antal Tamás** és **Balázs**, Kerelőszentpál; **Kiss László**, Szentegyháza; **Oláh Péter**, Nagyvárad; **Petricéanu András**, Kézdivásárhely; **Bari Tímea**, Backamadaras; a **nyárádszeredai IV. C.**

FARSANGOZNI VOLNA JÓ!

Frunda Csenge, Marosvásárhely

Hull a hó, hull a hó,
farsangozni volna jó.
Bohócnak, törpének,
királynak volna jó.
Jó zene, jó buli volna jó.
Táncolni, nevetni,
az nagyon nagyon jó!

Farkas Erika, Etéd

Ósz Orsolya-Edina, Szilágynagyfalu

KÍNAI EMBER

Én vagyok egy kicsi ember,
Kezemben egy kicsi kender.
A bajuszom fekete,
A szemem kicsit ferde.

Kertész Huba

BOSZORKÁNY

Boszorkány az én nevem,
Felülök a seprűmre,
A nagy orrom lehúzó,
S aztán vígan bálozom.

Soós Boglárka

Kopenetz Alíz,
Kolozsvár

TAVASZ-TÜNDÉR

Én vagyok a Tavasz-tündér,
Ha megjelenek, elolvad hó és jég.
Kinyílik a hóvirág,
Ettől szép lesz a világ.

Dimény Ágota

Szócs Tímea,
Marosmagyaró

ZEBRA

Én vagyok a csíkos zebra,
Forgolódom jobbra-balra.
Keresek egy csíkos társat,
Kivel menjek maszkabálba.

Szántó Orsolya

CHAPLIN

Én vagyok a Chaplinke,
Csetlek-botlok cipőmben,
Fél bajuszom már lekopott,
De én attól vidám vagyok.

Bartha Zsófia

Daróczi Bea, Zsibó

Vécsei Andrea,
Radnót

a sepsiszentgyörgyi Művészeti Iskola
III. B osztályosainak farsangi versikéi

Címlap:
Molnár Juliánna,
Kolozsvár
Hátlap:
BAK SÁRA

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő), MÜLLER KATI. A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu, Nr.58./28., C.P.137. Telefon/fax: 064/141323. Megrendelhető a szerkesztőség címén. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Honlap: <http://www.dntcj.ro/NGOs/napsugar>; A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. ISSN 1221-7751 Ára 9000 lej

Ragassz kartont a babák mögé, vágd körül, és kedvedre öltöztess őket szánkózni vagy

KARNEVÁLRA

